

Gazet'a ese de 2 ori: Mercuria si Duminec'a, F6i'a, candu concedu ajutoriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri externe 12 fl. v. a. pe unu anu seu 2 1/3 galbini mon. sunat6ria.

Anulu XXXV.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. correspondenti. — Pentru serie 6' cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de facare publicare.

Nr. 23.

Brasiovu 30|18 Marte

1872.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Romanii in politica.

XI.

Dupa ce episcopulu Siagua ar' fi descrisu cu colori viue starea deplorabile a patriei*); ar' fi aratatu, in ce se distinge patriotismulu adeveratu de celu falsu, nationalitatea cea adeverata de cea imaginaria (?); dupa ce ar' fi descrisu si terorismulu inimicului, cu care au de a se lupta (romanii) etc., dupa cum scrie A. Laurianu in istoria sa „Die Romanen“, adunarea a adusu urmat6riale concluse:

a) se se organizeze t6te municipale dupa numerulu sufleteloru diverseloru nationalitati;

b) se se denum6sca comisiuni, cari se cerceteze si se complanese certele intre fostii iobagi si domni pamenteni, precum si intre comune si natiuni;

c) se se esmita comisiuni, cari se constateze daunele, ce le au causatu rebelii prin aprinderea si jafuirea sateloru romanesci si se se ingrig6sca despre desdaunarea lor;

d) se se organizeze o garda mobile de 15.000 fetiori, care se se armeze si se se instrueze bine (!);

e) afara de ac6st'a se se castige vr'o 50.000 de arme pre socot6l'a natiunei romane;

f) se se deschida sc6lele, redicunduse catedre pentru scientiele juridice in Blasiu si in Sibiu;

g) se se asemneze paduri pentru comunele, cari ducu lipsa de lemne de focu.

h) se **protesteze de nou** in contra uniunei cu Ungari'a, c6 isvorulu tuturor calamitatiloru, cari au coplesitu patri'a; pretendiendu, c6 „Transilvani'a se-si sustiena independenti'a sa, d6ra legile ei fundamentali se se modifice in sensulu constitutiunei Austriei, pre care o a primitu si natiunea romana“;

i) guvernulu r. din Clusiu, care s'a facutu instrumentu alu partitei revolutiunei, se se desfiintieze si in locul lui se se constituieze unu guvernium provincialu provisoriu sub presiedinti'a „comandantelului gen. br. Puchner“;

l) se se conchiame, — catu ce voru ert6 impregiarile — o dieta provinciale din t6te natiunile transilvane;

m) natiunea romana -si reserva dreptulu de a-si alege in o edunare generale a sa unu siefu politicu si a se organiz6 intr'unu corpu nationale. In fine s'a protestatu si in contra numirei „ti6r'a sas6sca“ in locu de „fundulu regiu“ etc.

Conclusele de sub a) s'au pusu in lucrare si s'au organizatu de nou acele jurisdictiuni, cari er6 curatite pre atunci de rebeli, precum la Blasiu, Fagarsiu, Alb'a Iulia, Dev'a etc., celelalte puncte au remasu inse fara rezultatu — pana la total'a supunere a rebeliloru, candu apoi guvernulu din Clusiu s'a desfiintiatu, si uniunea cu Ungari'a s'a defacutu, aducunduse 6ra la locu starea inainte de 30 Maiu 1848!

Dupa multele calamitati, daune in avere si pers6ne, cari le au suferitu romanii in cursu mai

*) Ad. in adunarea dela Sibiu 28 Decembre 1849. — R.

de unu anu din partea rebeliloru, — (cari, intre parentese se fia disu, ar' fi fostu de o suta de ori mai mari, d6ca comand'a armatei rebele ar' fi fostu in man'a unui maghiaru, 6ra nu in man'a unui generalu polonu cu cultura europ6na, a gen. Bem; care unde numai a pututu a pusu stavila tiraniiloru maghiare), dupa acele multe calamitati dicu, sper6 acum romanii dupa supunerea rebeliloru cu ajutoriulu si alu romaniloru, cumca voru av6 pace si odihna, li se voru rebonific6 daunele causate prin resboiu si se voru remuner6 pentru credinti'a lor. S'au insielatu inse amaru.

Unu siru nouu de calamitati si de asupriri a datu preste romani, de si nu ucidet6rie si sfarimat6rie de pers6ne si avere, d6ra omorit6rie de libertate si de cele mai indreptatite sperantie pentru unu venitoriu mai ferice.

Nu a avutu guvernulu imperatescu nici odata incredere deplina in romani, — precum nici nu p6te av6 nici candu unu guvernium incredere in unu poporu asupritu — pentru acea nici ca ne putemu mir6, pentru ce comandantii armatei imperiali nici candu nu au dispusu seriosu si nu au midiulocitu armarea si instruirea poporulu in arme; ci dispuinea se se adune si apoi nearmati, nedisciplinati ii pun6a in gur'a tunuriloru. D6ra c6 se se arate cu atata ostilitate noulu guvernium contra romani, precum s'a aratatu dupa inadusirea rebeliunei, acea au romanii de a multiami numai intrigeloru sasesci!

Sasii, cari dela inceputulu miscariloru anului 1848 au totu fraternisatu cu romanii si i au ambitionatu, mai facundule si promisiuni de cate si mai cate concessiuni, dupa ce a trecut pericollulu de a fi inghititi de unguri (cu tzakompak) 6ra si au aratatu violen'i'a lor si ur'a contra romani in t6ta goletatea ei.

Sasii c6 poporu germanu avea incredere deplina la guvernium, (cu t6te, ca ei o meritau mai pucinu, cochetandu ei preste graniti'a imperiului austriacu) si ei se folosiea de ac6st'a incredere nu numai pentru de a-si asecur6 imunitatile lor, ci si pentru de a surup6 ecistinti'a altoru natiuni si deosebitu a romaniloru.

Spre scopulu ac6st'a ei indata, ce s'a facutu pace in ti6ra, au inceputu a calumni6 pre romani inaintea regimelului, ca

a) romanii ar' voi se formeze unu statu independentu romanescu, — Daco-Romani'a,

b) ca romanii suntu republicani, necredintiosi tronului imperiale si

c) ca romanii suntu comunisti — vreau se desp6ie sasii si ungurii de t6te ce au etc., precum au doveditu in cursulu resbelului. predandu si jafuindu curtile domnesci. Nici un'a din aceste calumnii nu avea nici unu temei; au fostu inse de ajunsu pentru de a lu6 t6te armele din manele romaniloru, de a infund6 in arestu pre cei mai bravi luptatori romani intru apararea tronului si a patriei si — chiaru de a desarm6, de a desfiinti6 acele regimente romanesci transilvane, cari unu seculu intregu atatea probe au datu despre neclatit'a lor alipire contra tronul si patri'a si bravur'a lor militaria adeveratu romana!

Despre desdaunarea romaniloru pentru perderele cele multe in 6meni si avere nici ca er6 poimana. Ba ce a fostu mai multu si mai infioratoriu, pana candu dintre rebeli numai aceia se traiegea la raspundere si se pedepsiea, cari intr'o puse-

tiune si calitate mai eminente au luat parte la ucidere si predari, pre sermanii romani ii infund6 in prinsori si ii padepsiea etc. si pentru fapte, cari li a seversitu in urm'a demandariloru comandai generale.

Se scie adica, ca comandantele generalu din Sibiu, carele in Octobre 1848 luase frenel gubernarei in mana, cu datulu 17 Octobre 1848 a publicatu resculare gen. a poporulu, caruia i a datu intre altele instructiunea c6 se respand6sca frica si gr6za prin satele, prin cari va trece, se deculeze pre resistenti, se derime poduri si se aprinda sate, d6ca va cere trebuinti'a de a pune stavila inimicului etc. — Pentru de aceste au trebuitu apoi romanii se impoporeze prinsorile. Aceste au fostu urmarile politice inaugurate in Blasiu si observate in decursulu resbelului, in acea ce privesce pre romani preste totu, c6 individi; — 6ra in cea ce privesce pre romani c6 natiune urmarile tienutei lor, de si nu au fostu favorit6rie libertatei nationale, d6ra nu au fostu nici nesuferibili. — †

Discursulu dlui Dr. Alexandru Mocioni,

rostitu in siedinti'a casei repr. din 26 Febr. 1872, la desbaterea gen. asupra legei electorale.

Onorata casa! Eu inca sum de acea parere, ca guvernulu nu p6te fi acuitatu de incus'a neimplinirei detorintei sale, candu densulu, in butulu defecteloru adencu patrundiet6rie si pr6esentiale ale legei electorale din 1848, fara se aduca motive bine fundate, vine a substerne casei unu proiectu de lege, carele, precum au aratatu inaintea mea mai multi on. domni reprezentanti si inca dupa parerea mea cu arguminte neresturnaveri, nu cuprinde nici chiaru acele sfarimaturi de imbunetatiri ce atientesce, ci care in multe privintie viresce censulu intre margini mai restrinse. Eu sum de acea parere, ca votulu universale e unicu, care coresponde pe deplinu recerintieloru unei desvoltatiuni libere. Din aceste considerante, on. casa! astadata mi aredicu v6cea mea fiindu condusu de o intentiune dupla, adica: vr6u se aratu inainte de t6te, ca ori-ce feliu de censu, din principiu e reu, de 6re ce e in contra desvoltatiunei libere; mai departe voiu demonstr6, ca guvernulu prin nepasarea sa in privintia ac6st'a, nici decum n'a promovatu interesele bine combinate ale tierei, ci ca alte interese a avutu inaintea ochiloru.

Cu privire la cestiunea censului, eu sum de acea parere, ca ac6l'a nici ca se p6te aper6 in modulu teoreticu. On. condeputatu Gabrielu Kem6ny — care in vorbirea sa de eri a demonstratu de nou, ca nu este nemic'a atatu de reu, nemic'a atatu de nedreptu aici sub s6re, ce nu s'ar pot6 aper6, numai d6ca cineva are destula bunavointia d'a face ac6st'a, — in trei cuvinte a statoritu teori'a censului.

Elu adica in liberalismulu seu a mersu pana acolo, intru catu a disu, ca din partea sa doresce c6 se primimu — intre marginile constitutiunei — ori-ce relegiune, ori-ce nationalitate fara nici o deosebire, se inestramu cu dreptulu de alegere pre toti aceia, cari suntu cetatiani ai patriei — independenti, inteligenti si patrioti.

A avutu t6ta dreptatea dlu condeputatu, candu a disu acestea — c6 unu partinitoriu alu censului; de 6re ce astadi ac6st'a e punctulu de manecare ale fiacarei teorie de censu. Inse dlu condeputatu a uitatu aceea, ca e o imposibilitate psihologica a cun6sce cualificatiunile de independintia, inteligentia si patriotismu din faptele esteriori, despre cari nu putemu sc6, d6ca suntu in vreo legatura intima, rationale si naturale cu acele cualificatiuni, astfelu

ca in Ungari'a nu este alt'a natiune decat u cea unghurésca.

E dreptu, ca unii stangaci au memoratu si de nationalitatile nemaghiare, de neindestulirea si nemultiamirea lor, de nedreptatea sacrilega, ce li se face din partea guvernului, asia si despre romani si in specie despre cei din Ardélú; ba despre acestia chiaru pe largu, dechiarandu verde, ca acestu proiectu de lege, cu respectu la Ardélú, „este deadreptulu si cu intentiune menitu si aieptatu in contra romanilor, spre eschiderea acelor'a din barierele constitutiunei, spre apesarea si batujóurirea cea mai frapanta a natiunei romane din Ardélú!“

Auditu-ai ardelene!

Ba acést'a fanfaronada a stangaciloru, precum se vede, a inceputu a scrinti creerii unor'a, de n'au fostu scrintiti cumva si pana acuma, ca-ci in B. (mi s'fiala si groza se pronunciu acelu nume sacru), au voitu se tramita unii adrese de multiamita si devotamentu! acelu comediant nelarvati, asia incatu una fóia din Clusiu a si inceputu a sberá „hosana!“ „victoria!“ si „perire“ „G. Transilvaniei!“ Sermane B. si in umbr'a ta incepu a cresce neghinele si buruienelo; unde-i dieulu de prestatu'a „campului“ teu sacru, se li scóta radecin'a, se li sfarime sementi'a bastarda!

Sciu inse, ca sufletulu teu mai planéza asupra acelu campu santu si cele necurate nu voru avé nutrementu in cele sante.

Acele espectoratiuni, acele comedie din partea unghuriloru stangaci, n'au fostu si nu suntu — mai alesu acuma catra finea sesiunei dietale — altu ce, decatu totu atatea unghitie infernale, totu atatea fire trase prin miere, pentru insielarea, pentru eluderea natiuniloru credule si debile de angeru. Au nu totu acea au facutu cu o luna mai nainte chiaru si celu mai guvernamentalu intre guvernementali, Deák, in o vorbire a sa?

Si óre nu totu cu acelu scopu!

Tóte suntu fanfaronada, insielare din gur'a lor. Amagire si perdere pentru cei creduli. Si amara esperintia pentru cei torturati. Chiaru acum, dupa ce s'au deslarvatu, batujocuritu si condamnatu partitele un'a pre alt'a, s'au pornitu la complanari si transactiuni, s'au apucatu de intielegeri, adica — de impartire. Si óre pre a cui pele? dóra pre vreuna a unei partite unghuresci? Ba nu! pe pele si cont'a natiuniloru nemaghiare cá si pana acum!!

Si éta dupa unu viscolu, dupa o furtuna asia infuriata de vreo cateva dile, éراسi pace si fratietate, ér' suntemu acolo (adica noi), unde amu fostu. Acum se pactéza, se face pace; óre cu natiunile nemaghiare, se indestulescu si molcomescu dóra aceste? Ba nu; ci domni cu domni, ad. care se inghita bucatu'a cea mai mare.

Unde-i desolverea, unde-i diet'a ad hoc, unde-i revolutiunea cea inffioratória? „Ciora la ciora nu scóte ochii“. — I. V. B.

Se te miri?! Tiarulu Nicolau alu Rusiei in conversatiune despre sistem'a constitutionale respunse: Ce e acea sistema constitutionale? Eu nu cunosc decatu dóne forme de guvernementu: „Monarchia absoluta si republica“; totu ce e intre aceste dóne forme, nu e, decatu o comedia, farce si ipocrisia“. Nemicu mai nimeritu decatu acést'a defnitiune, unde domnesce supremati'a unei caste de ómeni cá acestia. Vreti se rechiamamu absolutismulu in desperare?!

Schmerling inca mai traiesce, si inca tocma acum in cas'a domniloru, sied. din 21 Martiu, la bugetu -si redicá vocea pentru „nolimetangere“ alu centralismului austriacu constitutionale, reprobandu atatu legea electorale de urgentia, dupa ce § 7 bine esecutatatu o face de prisosu, catu si concessiunile facute dalmatiniloru, pentrucá se voteze la acea lege, dér' elu va combate si autonomi'a promisa Galitiei si ori a carei tiere pe contulu marginirei centralismului austriacu. Nu cumva presimtiesce dlui, de candu confugira croatii ér' la Vien'a pentru invoieála cu unghurii, ca imperati'a sistemiei lui séu, déca nu a lui, a lui Bach, nu e departe? Ori e in parte de acordu cu credeulu tiarului Nicolau? — „Homo homini lupus, non homo“, asta o dovedescu toti din tóte partile si dreptaci si stangaci, totu de o panura facia cu noi, ca-ce éca si stangacii pestani se invoieescu, cá d. e. Csik-Szereda se tramita unu deputatu pentru 1247, Illyefalva pentru 1334 scl., ér' unde suntu romanii d. e. in comitatulu Albei inf. 227 mii se n'aiba decatu 2 deputati, cá numai romanii se nu fia representati cá ómeni meritati de tiéra, ci numai cá ciurdele se li se vire pe capu, cate unu bouariu, cá se i mane si din apoiu unde vreau. Dér' stangacii se invoieescu si la censu pentru ardeleni, numai prolongirea die-

tei pe 5 ani se o póta impedeca, cá dór' voru vini ei la domnia, totu preste nationalitati, inca póte mai tatarésca. Vai de popóra, unde se facu atate, Siacaru-macheri in contrale chiaru si la facerea legiloru! —

Multu on. Dle Redactoru!

In Nri 4, 5 si 6 ai „Gaz. Trans.“ domnulu G. V. din Teac'a ocupanduse cu alegerile municipale in comitatulu Clusiuului, -mi imputa si mie, ca in cerculu electoralu alu Siopteriului nu a-si fidesvoltatu activitatea receruta. In interesulu adevurului éca aici respunsulu redimatu pe basea faptelor:

Cumca in cerculu Ormenisiului alegatorii romani suntu in maioritate standu cá 3 la 2 e adeveru. Cam asta e proportiunea si in cerculu Milasiului mare, incatu in aceste 2 cercuri — déca se lasá — asia, invingerea romaniloru era securu. Ungurii inse sciendu pre bine acést'a au confugitu la calculii siretiei si ai innasutei loru stratageme, cá se-si asecuru victoria — dintre 2 cercuri — saltem in unulu. Astfelu au schimbatu cerculu Ormenisiului in cerculu electoralu alu Siopteriului, incatu unghurii au devenitu in maioritate si romanii in minoritate, ca-ce Ormenisiu, San-Mihaiu cu vreo 50 alegatori romani s'a impartitu la cerculu electoralu alu Milasiului mare, candu din contra din cerculu Milasiului comun'a unghurésca Oroszfája — de dincolo de Milasiu — cu vreo 52 alegatori de unghuri fú transpusa la cerculu electoralu alu Siopteriului, cu panea si cutitul in man'a lor. Éca dér', ca cu acesta schimosire noi amu perdutu preste una suta de voturi, si amu devenitu in minoritate, cu calculu facutu anume cu scopu de a slabi pe romani si a intari pe unghuri la alegerile municipale din acestu cercu. Totu cu acestu scopu se facé schimbarea cercului Ormenisiului in cercu electoralu cu nume alu Siopteriului, si cu locu de alegere totu aici, pre candu centrulu acestui cercu e Ormenisiu, dér' nu Siopteriu, — ceea ce dovedesce si organizarea comitatului, care cá centru a pusu Ormenisiulu, unde e si oficiulu judelui procesuale si sub-mediculu. Asia déra schimosirea cercuriloru acestoru 2 in modulu indicatu pentru nime nu e taina.

Unghurii din acestu cercu au fostu desbinati in 2 partite, in partit'a asia numita a lul A. P. fostu vice-comite cu a frate seu A. G., si in partit'a lui Dési Sikó, care inca inainte de alegere si a statoritu alegundii sei membri, contemmandu de totu partit'a cealalta maghiara, precum si pe romani, ca-ce intre alegandi au primitu numai 3 romani.

In astfelu de impregiurari amu fostu siliti a pacta cu partit'a lui A. P. si A. G. pre basea carui pactu alegandi 21 membri (uu 22 precum aseredia corespondentele) au fostu a se alege 11 romani si 10 unghuri. Acestu pactu s'a facutu prin invoierea comitetului cercuale, si cu incunoscientiarea comitetului centrale din Clusiu.

Sikó judele procesuale incunoscianduse despre acestu pactu prin spionii sei cei 2 cunoscuti au chiamatu la sine in Siopteriu 2 romani slabi la angeru din Visui'a si 2 din Sanmartinu, precum si óre cati unghuri partizani ai lui A. P. si A. G., pe cari, catechisandui, si promitendule posturi de notariate si de judi comunali, cu ajutoriulu si succursulu acestora delaturandu ambe statoritele liste au compusu alte, respective una mistificatura de liste, in care au primitu numai 10 romani si 11 unghuri.

Romanii vedienduse insielati numai decatu au formatu partita de sine statatória, incependu a impartu cedulele tramise dela partit'a nationale din Clusiu — care in presér'a alegerei au fostu tóte impartite in cercu.

Sikó judele procesuale intielegundu, numai decatu nópteá si a tramisu pandurulu seu in Visui'a, sciindu ca aici suntu preste 50 alegatori de romani, si pandurulu cu judele comunale au culesu dela alegatorii nostri tóte cedulele impartite.

La edificiulu d. Sikó s'au prezentatu mai multi alegatori straini, pe la 8 óre demanétia; s'au alesu 4 membri de incredere: I. Th. din Sanpetru si M. S. din Sangeorzu din partea romaniloru, — éra din partea unghuriloru: Andreiu Trucza si Bonis István, votisarea inse nu s'a inceputu pana la 1/2 pe 10 óre, candu in locu de a se incepe cu strainii s'a inceputu cu siopterenii.

Presiune neaudita! Coruptiune! ca-ce langa chili'a de votisare érá deschisa alta, cu mancari si besturi, unde Sikó amblandu printre alegatori sub pretextu, ca are a tiené ordinea buna, chiamá pe alegatori in laintru si le luá cedulele nóstre cele galbene, dandule de cele verdi maghiare.

Mai considerandu acum, ca argatii lui Sikó stá in porta, si pe fiasce-care intrante lu intréba, ce cedule duce, impartendu fiasce-caruia de ale lor; considerandu, ca fostulu jude procesuale a spesatu fara mancari preste 10 vedre de vinu si 5 vedre vinarsu cu vreo 150—160 alegatori: in astfelu de impregiurari votandu romanii cu cedulele nóstre nationale nici decatu nu ni se póte imputa, pentru ca amu caditu in o minoritate de voturi numai de 37.

Ce e dreptu alegatorii din comun'a Oroszfája vedienduse aruncati la acestu cercu electorale nu s'au prezentatu la alegere, afara de reprezentantii cei 2 comunali.

Nu e dreptu ce dice d. G. V., ca dintre cei alesi nu s'au dusu la Clusiu nici unulu, ca-ce acolo a fostu d. T. A., Moldovanu Zacharie din Oroszfája, Georgiu Ujlacanu preutu din Sanpetru, apoi in amesurare cu unghurii membrii de romanu totu mai bine s'au prezentatu, ca-ci din 11 unghuri cá membri din acestu cercu numai unulu s'a dusu. — Lasamu altele, cá se nu deróge laudei meritatie; inse in fondu se fimu drepti!

Totu reulu diace in legea electorale, care indreptatiesce la votu si pe de acei ómeni stricati, cari nu au nici casa nici mésa, nurepresentéza nici sciintia nici avere decatu trentie; pre candu o suma de civi cu stari bune se afla respinsi si postpusi unoru trentiurosii! —

Ludovicu Simonu,
proprietariu.

UNGARIA. In dieta sied. din 22 se mai totu discutá asupra dreptului de votu. Stang'a extrema inca pledéza pentru votulu universalu (óre numai pentru maghiari?). Dér' Csernátoni si altii nu afla cu scopu, cá acum se se introduca votulu universalu in Ungari'a, ci numai se se recunósca, apoi aplicarea e alta caciula, anumitu pana candu suferu Ungari'a de cestiunea, de ból'a nationalitatoru. Ve precepemu, adica, pana candu se voru maghiarisa toti, nu, dér' apoi da. —

Tisza se dechiaru inca in contra propunerei lui Madarász, care pretense votulu universale, inse bunu ar' fi si votulu universalu pentru scopulu venatu, inse asia, cá censulu intelectuale se fia pusu se traga in compana. Csiki in fine prefacé cas'a in umoru, dicundu: Noi maghiarii amu avutu votu universalu inca pe tempulu St. Stefanu (ilaritate!). Dv. rideti? (dómne feresce! in drépta). Asia ascultati: Noi amu avutu votu universalu inca pe tempulu lui Árpád (si mai mare ilaritate). Éra rideti? Noi amu avutu votu universalu inca pe tempii lui Attila (nu se mai opriea de risu) candu eramu inca in Scythi'a (dto.) si ca noi eramu maturi de acestu votu dovada e alegerea lui Attila, care fú mai bunu generalu decatu toti c. r. dv. generali comuni (hohote!). Acolo n'amu avutu censu, n'a fostu Iuliu Schwarz acolo se céra, cá totu omulu se scia scrie si citi deodata (alte hohote). Asia votéza pentru propunerea lui Madarász care propuse adica cá fiacare cive patriotu or' naturalisatu, care nu sta sub pedépsa de criminalu (perjuru, furu, ucigatoriu, lotru, tetiunariu) si a trecutu de 20 ani, e alegatoriu. Acést'a propunere e catu se póte de larga la base, dér' cine nu o combatú?

In 23 se pertractara numai petitiuni si Zsedényi propuse casei, cá se voiésca a petrece feriele dela 27 Martiu pana la 3 Aprile, Ūrmenyi propune numai 3 dile, ceea ce se si primi. Acum se voru mai intielege partitele.

Conferintia nationale. Dupa „Zastava“ in 17 Martiu Miletics intr'o conferire cu serbii din Neoplant'a a fipsatu urmatórie puncte, asupra carora se se discute in conferintia nationale, ce voru a tiené serbii póte in Becicherecu:

1. Óre se mai ié parte serbii in diet'a viitória si déca se voru mai demite la alegerile de deputati?

2. Déca da, ce programu se servésca de norm'a incordarei deputatiloru, celu de pana acum, ori altulu reinnoitu?

Cum se se organizeze partit'a, cá se-si póta alege candidatii. Conferintia se se faca in Beci-

cherecu si serbii becicherecani se conchiame conferinti'a.

Déca rezultatulu de pana acum alu dep. serbi in dieta a motivatu pe conferitori a pune la intrebare alegerea, apoi nu e lucru indiferentu a esperia, déca serbii voru mai pasi activi ori ca voru remané pasivi facie cu diet'a. In totu casulu, pana candu nu se sci inca, déca si ce lege de alegere le va mai da de capu, voru trebui se mai amane conchiama conferintiei nationali, pentru ca nu potu decide, nesciendu nici formarea cercurilor electorali, nici chiaia indreptatitiloru la votu, ceea ce inca nici in dieta nu se scia. —

In Cislaitania s'a prorogatu senatulu imperiale pana in 7 Maiu. Polonii se reintórsera deculati in sperantie, ca nu ducu a casa nimica, nici unu punctu nu le a succesu, si cine sci, candu si ce voru primi.

Solulu Prusiei atasiatu langa cabinetulu de Vien'a, se dice, ca a trasu atentiunea cabinetului, in modu delicatu, la consecintie eventuali din invoirea galitiana; inse dechiararea ce o facu c. Andrassy se fi restituitu deplina linista in Berlinu.

Cá ministru pentru aপরeraa tieriei s'a denu-mitu colonelulu Horst, fostu conducatoriu la acela-siu ministeriu. —

In Boemi'a regimulu apuca ér' vérg'a de feru. Se afla ostasime multa in ajunulu pornirei ca-tra cehi. —

Croati'a se ocupa cu alegerile, ca diet'a se va intruni in 13 Aprile, nationalii se lupta cá lei a disciplina si informa poporulu, cá se scia, ca -si cumpara osenda cu votulu celu da unionistiloru, ér' regimulu -si face mendrele cu ademenirile sale cele unsuróse, dór' va esi in maioritate. —

Acum au sositu in Agram cehii Streijsovski si Dr. Klandy, cari voru influentia la directiunea croatiloru in caus'a nationale slava, in care se a-propria slavii si se intielegu cu totii. —

Cronica esterna.

ROMANIA. Bucuresci. In siedinti'a din 12 Martiu la propunerea d. Maiorescu, care constatá agitarea produsa din caus'a isbirei, ce se facu in scólele normale séu pedagogice, se invita intru unu discursu lungu motivatu camer'a, se starueze pe langa d. ministru Tell, cá se nu mai insiste la desfintiarea scóleloru pedagogice; pentruca partitulu conservatoriu nici la aparintia nu trebuie se isbéscá in invetiamentulu primariu si elementariu, ca-ce elu trebuie se fia privitu de elementu liberalu, ca nu rosii si fractionistii, ci ei suntu liberalii, si cu tóte refrangerile ministrului comisiunea bugetaria declara, ca primesce propunerea lui Maiorescu, prin urmare scólele normali voru mai avé viétia dóra si pe anulu 1872—73. Ar' fi si tristu lucrú, candu camer'a Romaniei si ar' da unu testimoni de o paupertate, — cá celu ce l'ar marca desfintiarea scóleloru normali.

Camer'a a votatu en bloc bugetulu pe 1873 cu cifra 71,822.616 si spese 71,874.108 franci séu lei si alte 5 credite do 95.822 lei.

Societatea austriaca de cali ferate au primitu oficialminte la mana cladirea si administrarea caliloru ferate in Romani'a. — Reuniunea de cantari sasa din Brasiovu se si porni la Bucuresci in visita colegiale, unde se serbase si diu'a imper. Wilhelm cu banchetu si cu multa cordialitate. — Óre reuniunea de cantari romana din Brasiovu va fi primita cu atata cordialitate la Bucuresci? En se facemu una proba fratioriloru pe Pasci. Ce diceti? —

In obiectulu armarei tieriei s'au facutu modificatiuni in legea din 1868, cari suntu bine rumegate.

— In legea armarei tieriei se facura ad. si primira de camera modificari cá aceste:

Art. 2. Toti locuitorii tieriei, pamenteni si impamenteniti, dela etatea de 20 la 40 ani, suntu datori a purtá armele in modulu urmatoriu:

a) Dela etatea de 20 la 28 ani in armat'a permanenta si cea teritoriala;

b) dela etatea de 20 la 36 ani, cati nu voru fi chiamati a face parte din armat'a permanente si cea teritoriale, precum si cei de etatea dela 28 pana la 36 ani, cari au trecut prin armat'a permanente si cea teritoriale, facu parte din militii;

c) in orasie, dela etatea de 36 pana la 45 ani in gard'a orasienésca, potrivit legei speciale;

d) in comunele rurale, toti cei dela 36 pana la 45 ani, facu parte din glóte in conditiunile aratate mai diosu.

Toti tenerii ce au etatea de 20 ani impliniti tragu la sorti.

Acei cari voru implini etatea de 20 ani dupa operatiunea recrutarei, voru trage la sorti in anulu urmatoriu.

Numerile cele d'antaiu pana la complectarea cifrei contingentulu anuale alu armatei permanente si alu celei teritoriale, mergu cele d'antaiu numere in armat'a permanente si cele ce urméza in armat'a teritoriale. Éra toti ceilalti tineri, cari prisosescu preste aceste dóne contingente, trecu in militii.

Art. 5. Terminulu obligatoriu de servitiu pentru armat'a permanente, este de 4 ani in activitate si 4 ani in reserva, adica: dupa 4 ani de servitiu vechii militari ajunsi in verst'a de 24 ani se libereza pe la vetrele lor, remanendu in scrisi in controllele corpuriloru armatei, inca 4 ani pana la verst'a de 28 ani, dupa cari trecu in militii.

Art. 6. Tinerii dela etatea de 18 ani in susu pana la etatea de 20 ani, cari se voru angagia in armat'a permanente pentru unu anu, séu in cea teritoriale pentru doi ani, cu a loru complecta intretinere afara de armature si mare echipamentu, care se dau de statu, spre a invetiá servitiulu militariu si a obtiene unu certificatu pentru acést'a, voru fi scutiti de tragerea sortiloru la etatea de 29 ani si voru trece deadreptulu in rezerv'a armatei in care a servitu. —

Intre Serbi'a si Pórt'a se incepe incordare; regenti'a Serbiei prin nota pretende evacuarea a 2 locuri pe malulu dreptu alu apei Drin'a, care dupa hatsierifulu din 1833 se tienu de teritoriulu serbu, inse se afla la Bosni'a, cu tóte, ca la 1867, candu esira turcii din forturile serbe, apromisera a le cede si pe aceste; mai pretende inca junctiunea calei ferate la Alexinatz séu Jankova-Klisura, care o apromise Pórt'a, si acum nu vre a o concede. Intocma stau si muntenegriinii cu pretensiunile de portu si mutarile fortificariloru marginali, pre candu Rusi'a se apuca de fortificarea Nicolaevului si a Sevastopolei, ma si a Chersonului si agentii ei strabatu anghiurile slave cu propagand'a. —

Franci'a inca a datu ordinu, cá tóte fregatele chirasate ale flotei de prin porturi se se armeze cu intetire; in Ispani'a se astépta resturnari si resbunari, pana ce republicanii renumitului Castelar suntu fórté cercuspecti si lasa lucruriloru cursulu spontaneu. —

„Italia“, diurn. oficiosu, scriendu despre denumirea noului consulu francesu d. Fournier langa cabinetulu Romei spera, ca restaurarea comunicatiunei oficióse cu Franci'a e inceputulu buneloru si amicabililoru relatiuni intre aceste state sorori si prin acést'a Franci'a va esi din starea ei izolata, in care cadiu parte prin evenimente, dér' parte si prin capriciele sale, ca adica se improtieva la ocuparea Romei. Totuodata deminte si scirea despre aliantia cu Prusi'a, cá luata din ventu. —

Varietati.

A sositu aici societatea teatrala maghiara sub directiunea d. Mihály Nagy, compusa din membri parte dela teatrele din Pest'a si Bud'a si parte din ai sei, cari jocara la Kezdi-Vásárhely; si dela 1 Aprile a. c. voru incepe representatiunile cate de 4 ori pe septemana, drame, vodeville si operete. Precum presciintiaza „Nemere“ societatea se afla bine deprinsa in arte si va multiumi asteptarile, dupa cum multiumi si pana acum. Are membri la 26 insi si contéza la binevoitorulu concursu, care nu le va lipsi din partea pretiutoriloru de acést'a arte. —

— In Brasiovu se afla mai multe mitralese de honvedi si se astépta si baterie, pentru cari comun'a decise a se face intrebare la comand'a militaria a tieriei, déca bateri'a e se se asiedie la Brasiovu, si numai atunci se se tocmésca cortele. —

— Resultatulu recrutarei in Brasiovu, pe care cadiu unu contingentu de 130 fetiori abia multiamesce, fiinduca din 3 clase de etate abia s'a carpitu contingentulu, remanendu restantie pentru rezerv'a de suplinire. In genere intre sasi si in districtu se aflara multi neapti, incatu trebuira se se completeze cu romani. Ér' in Sacele se tramise ecsecutia, pentruca nu s'au prezentatu multi la asentare. —

Exemplaria din Gazeta se mai afla complete. —

Cursurile

la bursa in 28 Marte 1872 stá asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 27	cr. v. a.
Napoleoni	—	—	8 „ 79 ¹ / ₂	„ „
Augsburg	—	—	108 „ 35	„ „
Londonu	—	—	110 „ 30	„ „
Imprumutulu nationalu	—	—	64 „ 70	„ „
Obligatiile metalice vechi de 5%	—	—	70 „ 80	„ „
Obligatiunile rurale ungare	—	—	81 „ 50	„ „
„ „ temesiane	—	—	78 „ 50	„ „
„ „ transilvane	—	—	78 „ 25	„ „
„ „ croato-slav.	—	—	— „ —	„ „
Actiunile bancei	—	—	840 „ —	„ „
„ creditulu	—	—	346 „ —	„ „

PRAFURILE purgative gazóse dela Elöpatak

cuprindu in sine partile constitutive solvetitorie ale apei minerale renumite dela Valcele (Elöpatak) si au in sine tóta puterea vindicatoria a aceleia intru unu gradu inaltu.

Efteptu deosebitu arata prafurile aceste la catarhe, slabitiune si spasmusu de stomachu, la slabitiune de mistuire, lipsa de apetitu, in pyrosi (formare preste mesura de acide), la hyperami si inflaturi ale ficatului si splinei, la secretiune si escrutiune bolnavitiósa de fere, la inchiegare si concretione de fere, si la galbinare ostinata, causate din aceste; nu mai pucinu la mucositatea fiacarui organu alu trupului; la astma (greutate de resuflare) si batatur'a animei, la atonia (slabitiune) si inflatulentia matieloru, la hydropica si la pletora abdominala; cu deosebire la trengi, la catarhe de rinichi, besica si tiav'a udului, la formare de nesipu si de pétra in aceste organe, la catarhe chronice si inflaturi de matrice (matra), la fluksiuni séu pola alba, inclinatiune la motrorhagia, ametiala, congestine catra capu si peptu, la sughitiu ostinatu, la hypocondria si hysteria.

Pretiuulu unei cutie cu 12 dóse impreuna cu avisulu despre modulu intrebuintiarei este 1 fl. v. a. Se gasesce in tóte pharmaciele mai renumite, in fiacare comerciu de ape minerale si de specierii mai insemnate. —

Depoulu principalu si biroulu de jespeditie se afla in Brasiovu in apotec'a „la coróna“ a lui Gregoriu Száva.